

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Гж2.606/16
28. октобра 2016. године
НОВИ САД

У ИМЕ НАРОДА!

Апелациони суд у Новом Саду, у другостепеном већу састављеном од судија Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Наде Бачкалић, чланова већа, у правној ствари тужиље-противтужене **Ј.Б.** из Б., коју заступа пуномоћник Д.С.И., адвокат из Н.С., против туженог-противтужиоца **Ж.Б.** из Б., којег заступају пуномоћници Н.А. и З.Ј., адвокати из Н.С., ради развода брака, одлучујући о жалби туженог-противтужиоца против пресуде Основног суда у Бачкој Паланци П2.336/15 од 8. септембра 2016. године, у седници већа одржаној дана 28. октобра 2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

Жалбу **ДЕЛИМИЧНО УСВАЈА, ДЕЛИМИЧНО ОДБИЈА**, пресуду Основног суда у Бачкој Паланци П2.336/15 од 8. септембра 2016. године у делу којим је одлучено о самосталном вршењу родитељског права над млт. децом странака, тужени-противтужилац делимично лишен родитељског права, начину одржавања личних односа млт. деце са туженим-противтужиоцем, његовом доприносу дечијем издржавању, привременој мери и парничним трошковима

ПРЕИНАЧАВА тако што захтев за обавезивање туженог-противтужиоца да доприноси издржавању млт. деце странака Н.Б. месечним износом од 8.000,00 динара и С.Б. месечним износом од 7.000,00 динара, са споредним потраживањем, за временски период од подношења тужбе 21. децембра 2016. године до пресуђења 8. септембра 2016. године **ОДБИЈА**,

ПОТВРЂУЈЕ у преосталом делу.

Свака странка сноси своје трошкове жалбеног поступка.

Образложење

Првостепеном пресудом разведен је брак парничних странака закључен дана ... године у Б. Самостално вршење родитељског права над заједничком млт. децом странака Н.Б., рођеном ... године и С.Б., рођеним ... године поверено је мајци, те њена адреса у Б. ул. ... одређена као дечје пребивалиште. Тужени-противтужилац лишен је делимично родитељског права, осим у делу одржавања контаката са децом и њиховог издржавања. Одређен је начин одржавања личних односа млт. деце са оцем у контролисаним условима и то у просторијама Центра за социјални рад у Б., сваке среде од 13,00 до 15,00 часова. Тужени-противтужилац је обавезан да доприноси дечијем издржавању млт. Н. месечним износом од 8.000,00 динара, а млт. С. износом од 7.000,00 динара, почев од подношења тужбе па док за то постоје законски услови до 10-ог у месецу, са законском затезном каматом од доспећа сваког појединог месечног износа издржавања до исплате, уплатом на рачун тужиље-противтужене. Одређена је привремена мера забраном туженом-противтужиоцу, као и свим другим лицима које он овласти да са млт. децом пређе границу без писмене сагласности тужиље-противтужене, до правноснажног окончања поступка. Одређена је достава овог решења свим граничним прелазима и полицијским испоставама у Републици Србији, те им је наложено да спроведу одређену привремену меру, под претњом законских последица. Тужени-противтужилац је обавезан да тужиљи-противтуженој надокнади парничне трошкове у износу од 189.250,00 динара. Део тужбеног захтева преко досуђених до тражених износа дечијем издржавању, за потпуно лишење родитељског права туженог-противтуженог, као и противтужбени захтев за одређивање самосталног вршења родитељског права над млт. децом од стране оца, за потпуно лишење родитељског права мајке и за накнаду парничних трошкова су одбијени.

Против ове пресуде тужени-противтужилац је изјавио благовремену жалбу из свих разлога предвиђених одредбом чл. 373. ст.1. ЗПП-а, са наводом да не побија пресуду једино у делу којим је брак разведен и предлогом да је овај суд укине и предмет упуту првостепеном суду на поновно суђење или је преиначи тако да противтужбени захтев усвоји, тужбени захтев у целости одбије и тужиљу-противтужену обавезе да му надокнади парничне трошкове.

У одговору на жалбу тужиља-противтужена предлаже њено одбијање. Поставља захтев за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Жалба је делимично основана, делимично неоснована.

Испитавши првостепену пресуду у побијаном делу у границама жалбених, као и разлога на које пази по службеној дужности по одредби чл. 386. ст. 3. ЗПП-а, овај суд налази да је она донета без битних повреда одредаба парничног поступка, те да је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно примењено материјално право, осим у делу којим је одлучено да месечна обавеза туженог-противтужиоца да доприноси дечијем издржавању тече пре пресуђења.

Према утврђењу првостепеног суда у браку странака, који је разведен непобијаним делом првостепене пресуде, рођено је двоје млт. деце Н., дана ... године и С., дана ... године. Након фактичког прекида заједнице живота ... године тужиља је наставила да живи са сином у изнајмљеном стану, док се тужени вратио у родитељску кућу, а са њим је прешла да живи и ћерка. До ... године млт. Н. је неколико пута преспавала код мајке.

Тужиља-противтужена живи у изнајмљеном стану у Б., за који је закупнина 80 евра. Режијски трошкови су у летњем периоду око 4.000,00 динара, а зимском око 10.000,00 динара месечно. Запослена је као наставник српског језика у школи у П., са месечном зарадом од око 43.000,00 динара. Тужени-противтужилац је власник приватне фирме, у којој је запослен и његов отац. Искузује своје месечне приходе на 30.000,00-35.000,00 динара. Здрав је и радно способан, без обавезе издржавања трећих лица. Млт. Н. је ученик ... разреда основне школе, а њене месечне потребе се задовољавају износом од 15.000,00 динара. Млт. С. је похађао вртић до ... године, а његове месечне потребе задовољавају се месечним износом од 12.000,00 динара.

Од половине јануара месеца 2016. године тужени-противтужилац је почео да ускраћује мајци контакт са децом, тако што је млт. С. задржао приликом боравка код њега, те васпитном особљу у предшколској установи забранио да дете преда мајци. Тужиља-противтужена је потом самоиницијативно дете преузела из вртића, а на њен предлог, након опсервације случаја од стране органа старатељства, суд је донео дана 16. фебруара 2016. године решење о привременој мери којом су млт. деца до правноснажног окончања парнице поверена на самостално вршење родитељског права мајци, будући да је она процењена као адекватан родитељ за задовољавање развојно-узрасних потреба деце. Тужени-противтужилац је одбио да поступи по мери, мада је у иницираном судском поступку извршења новчано кажњен и у пет наврата покушавана принудна примопредаја деце мајци. Малолетног С. је исписао из вртића, односи се игнорантски према стручном тиму органу старатељства, малолетна Н. је приликом давања изјаве у просторијама органа старатељства снимала разговор, што води закључку да отац манипулише децом, да је његов став према тужиљи контрапродуктиван и да је довео до одбацивања мајке, што код деце ствара психичку патњу због недостатка мајчине љубави и спутаности да искажу аутентична осећања. Надлежно тужилаштво иницирало је против туженог-противтужиоца парнични поступак за заштиту од насиља у породици, а у току је и кривични поступак у коме му се стављају на терет два кривична дела одузимања малолетних лица из чл. 191 ст.1 КЗ. Тужиља – противтужена је особа која има родитељске капацитете за преузимање самосталне бриге о малолетној деци, па одлуку о самосталном вршењу родитељског права првостепени суд заснива на одредбама чл. 60, чл. 68 ставови 1 и 2 и чл. 77 ст.3 Породичног закона.

Када је отац ускратио мајци било какав контакт са децом од фебруара месеца 2016. године и истрајава у негативистичком односу према њој, а од оваквог држања га не одвраћа ни чињеница да је решењем о привременој мери самостално вршење родитељског права до окончања парнице поверено мајци, нити становиште органа старатељства да изречену меру ваља и принудно спровести, што није реализовано до закључења главне расправе, на основу одредби чл. 82 Породичног закона налази да су испуњени услови за делимично лишење родитељског права оца, а на основу одредби чл.296 Закона о извршењу и обезбеђењу да је оправдано изрећи привремену меру којом се оцу ограничава кретање са децом изван граница домаће државе. Са полазиштем на материјалне прилике туженог, те потребе малолетне деце странака на основу одредби чл. 160-162 Породичног закона одлучује у висини доприноса дечјем издржавању, док одлуку о начину одржавања личних односа деце и оца заснива на одредби чл. 61 ст. 1 Породичног закона.

Када су у конкретном случају сви контакти деце и мајке прекинути од фебруара месеца 2016. године, а тужени-противтужилац малолетног С. искључио и из социјализације коју је до тада имао похађањем вртића, имајући у виду подложност понашања малолетне Н. захтевима оца, несумњиво је да тужени-противтужилац нема

капацитета да објективно сагледа новонасталу породичну ситуацију и интерес своје малолетне деце, па овај суд потпуне и правилне чињеничне и материјалноправне разлоге везане за одлуку о самосталном вршењу родитељског права, делимично лишење родитељског права и начин одржавања личних односа оца са децом у целости прихвата и на њих упућује.

Жалбено истрајавање на тврдњи о пристрасности у поступању надлежног органа старатељства, када тужени-противтужилац ускраћује деци контакте са мајком пуних 7 месеци и поред тога што је по одлуци о привременој мери њихов најбољи интерес да буду са њом, а од оваквог става га не одвраћа ни активност надлежног јавног тужилаштва усмерена на кривични прогон и на поступак у коме се предлаже изрицање мера заштите од насиља у породици, није подобно да доведе у сумњу правилност одлуке првостепеног суда о отклањању извођења даљих доказа на чињеницу родитељских капацитета странака. Противправно држање туженог-противтужиоца у протеклом временском периоду потпуно је довољно за закључак да тужени не уважава најбоље интересе своје деце везане за правилан психофизички развој, који по природи подразумева учешће оба родитеља.

Жалбеним наводима не доводи се у сумњу могућност туженог да доприноси децем издржавању месечним износима од 8.000,00 динара, односно 7.000,00 динара, који су и по становишту овог суда адекватни материјалним приликама мајчиног домаћинства и утврђеним потребама деце. Међутим, поводом жалбеног указивања овај суд налази да код утврђења да се деца фактички налазе код оца од фебруара 2016. године до закључења главне расправе, нема услова за одређивање обавезе пре тог времена. Од времена доношења пресуде по одредби чл. 272 ст. 2 Породичног закона о свим питањима везаним за вршење родитељског права мора постојати одлука суда, тако да чињеница да тужени-противтужилац противправно фактички задржава децу не може утицати на установљавање обавезе доприноса њиховом издржавању, када су поверена мајци.

Правилно је по одредби чл. 207 Породичног закона првостепени суд одучио и о парничним трошковима, имајући у виду да је држање туженог-противтужиоца узроковало дужину поступка, те број и врсту предузетих парничних радњи. На основу одредбе чл. 165 ст.2 ЗПП-а, те напред наведене одредбе Породичног закона, овај суд налази да свака странка треба коначно да сноси сопствене издатке којима се изложила вођењем жалбеног поступка.

Из изнетих разлога одлука у изреци донета је применом одредби чл. 394. тач. 4. и чл. 390 ЗПП-а.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Јелица Бојанић Керкез,с.р.

з.т.о.